

POSTANOWIENIE Z DNIA 5 GRUDNIA 2000 R.

V KKN 317/2000

Jeżeli prokurator nie wstąpił do postępowania w sprawie o wykroczenie przed jego prawomocnym zakończeniem, nie jest uprawniony do wniesienia kasacji od orzeczenia zapadłego w wyniku rozpoznania odwołania od orzeczenia kolegium (art. 520 § 1 k.p.k.).

Przewodniczący: sędzia SN P. Hofmański (sprawozdawca).

Sędziowie SN: P. Kalinowski, J. Szewczyk.

Prokurator Prokuratury Krajowej: B. Drozdowski.

Sąd Najwyższy w sprawie Włodzimierza S., związanej z kasacją Prokuratora Generalnego wniesioną na niekorzyść obwinionego postanowił na podstawie art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2, 429 § 1 i 520 § 1 k.p.k. pozostawić kasację bez rozpoznania.

Z u z a s a d n i e n i a :

(...) Jeżeli prokurator nie wstąpił do postępowania w sprawie o wykroczenie przed jego prawomocnym zakończeniem, nie jest uprawniony do wniesienia kasacji od orzeczenia zapadłego w wyniku rozpoznania odwołania od orzeczenia kolegium (art. 520 § 1 k.p.k.). Zgodnie z tym przepisem do wniesienia kasacji uprawnione są strony. Prokurator może występować w postępowaniu w sprawach o wykroczenia na prawach strony, co wynika z art. 118 k.p.w. Jest on uprawniony do wniesienia wniosku o ukaranie (art.

118 § 1 k.p.w.), zaś biorąc udział w tym postępowaniu wyłącza on od udziału w nim innego oskarżyciela (art. 118 pkt 2). Prokurator może także, zgodnie z art. 118 pkt 3 k.p.w. składać środki odwoławcze zarówno na korzyść jak i na niekorzyść obwinionego. Oznacza to, że wolno mu przystąpić do postępowania w sprawie o wykroczenie także po wydaniu orzeczenia przez kolegium. Zgodnie z art. 118 pkt 4 k.p.k. uprawniony jest on ponadto do występowania z wnioskiem o uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia oraz o stwierdzenie nieważności rozstrzygnięcia.

Artykuł 118 k.p.w. nie daje natomiast prokuratorowi uprawnienia do wnoszenia kasacji w sprawie o wykroczenie. Jest to o tyle zrozumiałe, że postępowanie odwoławcze, uruchamiane na skutek wniesienia odwołania, toczy się – zgodnie z art. 510 k.p.k. – według przepisów Kodeksu postępowania karnego o postępowaniu odwoławczym. Rzecz jednak w tym, że także w przepisach tego Kodeksu brak jest przepisu, który uprawniałby prokuratora do wniesienia kasacji w układzie procesowym występującym w niniejszej sprawie. Artykuł 520 § 1 k.p.k. ogranicza katalog podmiotów uprawnionych do wniesienia kasacji do stron. Należy przez to rozumieć, iż kasację mogą wnieść tylko te podmioty, które występowały w charakterze strony w postępowaniu, w którym zapadło orzeczenie skarżone kasacją. Niczego zatem w tym kontekście nie zmienia przepis art. 509 § 3 k.p.k., zgodnie z którym organ uprawniony do działania w charakterze oskarżyciela w postępowaniu przed kolegium, jeśli złożył wniosek o ukaranie, może brać udział w postępowaniu sądowym w tym samym charakterze, chyba że bierze w nim udział prokurator. Przepis ten dotyczy bowiem jedynie postępowania odwoławczego przed sądem rejonowym, toczącym się na skutek wniesienia odwołania od orzeczenia kolegium (art. 508 § 3 k.p.k.), nie zaś postępowania kasacyjnego.

Artykuł 509 § 3 k.p.k. daje natomiast podstawę do wnioskowania, że role prokuratora i innego organu uprawnionego do wniesienia wniosku o

ukaranie, są w postępowaniu karnym toczącym się w postępowaniu według Kodeksu postępowania karnego przemienne w tym sensie, iż wówczas, gdy działa prokurator, wyłączony jest od udziału inny oskarżyciel. Jeśli zatem prokurator złożyłby wniosek o ukaranie albo przystąpił do postępowania w sprawie o wykroczenie przed jego prawomocnym zakończeniem (np. poprzez wniesienie odwołania), byłby on jedynym oskarżycielem uprawnionym do wniesienia kasacji. Należałoby go bowiem uznać za stronę w rozumieniu art. 520 § 1 k.p.k. Jeśli zaś tego nie uczynił, organem uprawnionym do wniesienia kasacji jest oskarżyciel występujący w sprawie o wykroczenie.

Uprawnienie prokuratora do wniesienia kasacji od orzeczenia sądu wydanego w trybie art. 508 § 3 k.p.k. nie może być interpretowane także z art. 45 § 1 k.p.k., zgodnie z którym oskarżycielem publicznym przed wszystkimi sądami jest prokurator. Jest to bowiem przepis ogólny i nie może stanowić podstawy uprawnienia które zostało wyraźnie ograniczone przepisem szczególnym, którym w analizowanym układzie procesowym jest przepis ograniczający katalog podmiotów uprawnionych do wniesienia kasacji do stron (art. 520 § 1 k.p.k.).